

SZŰZ MÁRIA, ISTEN ANYJA*A év*

1-5 oldal

Olv.: Szám 6,22-27 – Gal 4,4-7 – Lk 2,16-21

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL***Szentmise bevezetése***

Szeretettel köszöntöm a Testvéreket az új esztendőnek első reggelén, amikor egy új keletű ünnep határozza meg az ünneplésünk eszmeiségét. Szűz Mária, Isten anyja ünnepe van. Ezt a szentmisét a magyar testvéreinkért ajánljuk föl. Akik nem hívő emberek, azoknak boldog új esztendőt kívánunk, akik meg hívő emberek, azok számára meg azt kérjük, hogy az Isten megváltó tervének aktív résztvevői legyenek. Hiszen a keresztény küldetésünk Krisztus megváltó művének a továbbvitele, ennek a világnak és az emberi életünknek az újjászületését szeretnénk szolgálni.

Szentbeszéd

Kedves Testvérek! Ahogy említettem a szentmise bevezetőjében, a köszöntésben, egy régi-új ünnep ez a mai. A keleti keresztényeknek nagyon régi ünnep, a nyugati keresztényeknek, vagyis nekünk, nagyon új ünnep, nagyon fiatal, hiszen 1970. január elsején VI. Pál pápa rendelte el ezt az ünnepet, Mária, Isten anyja ünnepét. Az elmúlt ünnepnapok során már kétszer is előkerült a kérdés, hogy bizony a hitünkkel kapcsolatosan bizonyos kérdések tisztázása a keleti keresztények mindennapjaiban sokkal, de sokkal tudatosabban történt. Például az a Hiszekegy, amit az ünnepi szentmiséken imádkozunk, az is a keletiek gondolkodásának és hitkérdéseikben való eligazodásának a gyümölcseként jelenik meg a mi liturgiánkban. Hiszen Krisztus születése után és az Egyház megalakítása, megalakulása után, számtalan kérdés volt, amit tisztázni kellett. Az emberi gondolatokon át kellett szűrni ezeket a dogmákat, ezeket a titkokat, misztériumokat, hogy az emberhez valóban elérkezzen az üzenet az újjászületésünk, lelki újjászületésünk érdekében.

Hiszen az egész megváltás, kedves jó Testvérek, erről szól, hogy az ember fölkészüljön arra, hogy az isteni igazságokhoz mérje a gondolkodását. Jézus ezzel kezdte az első üzenetét a názáreti zsinagógában: elérkezett az Isten országa, és hogyha ebben az Isten országában a helyeteket meg akarjátok találni, akkor változtassátok meg gondolkodásotokat. Egy új gondolkodásmódot kell az embernek kialakítani ahhoz, hogy valóban új emberként tudjon élni ebben a világban, hiszen a megváltás a világnak az átalakítása, az ember életének, gondolkodásának a megújítása, mert ha az Isten gondolatai nem kapnak helyet az életünkben, akkor nagy zűrzavart tud támadni. Hát most a világban, itt Európában, ezt fájdalmasan éljük át, hiszen olyan gondolatok uralkodnak az európai emberek világában, amik zűrzavart keltenek. Mert ne felejtsük el, a keresztény üzenet az ember természetes gondolkodásához igazodik és az ember természetes gondolkodását akarja úgy átalakítani, hogy ezek a gondolatok, az Isten terve, az ember életét szolgálják.

Nyilvánvaló, hogy ha bizonyos feltételeket állítanak az ember elé, amik szükségesek ahhoz, hogy az ember rendezett világot formáljon a maga számára, rendezett emberi kapcsolatokban élje az életét, ez kihívás. Ezen a mostani ünnepnapon, Szűz Mária Istenanyaságának az ünnepén, kedves jó Testvérek, már tegnap is érintettem ezt a kérdést, a karácsonyi ünnepkörben is, nem is egyszer, arról van szó, hogy mi keresztények részt veszünk-e az Isten világmegváltó programjában, a világ megújításában, az emberi életünk megújításában. Végeredményben az Egyház ezért jött létre. Mint keresztények közössége az Egyház az új életű embereknek a

közössége, amely közösséget az isteni tanítás, a jézusi példa és annak is a legfontosabb üzenete alakítja, amit a szeretet mint fogalom fejez ki. Ezért is említettem tegnap este azt, hogy a szeretet fegyver nélküli. Nem lehet szeretetre hivatkozni, szeretetre életet építeni, miközben fegyverkezünk, vagyis olyan gondolatokat engedünk meg magunknak, amelyek emberek élete ellen irányul. Most mindegy, hogy milyen fegyverek ezek, nyilvánvalóan lelki fegyverekre gondolok, annak az embernek a magatartására, aki nem igazítja az életét az Isten gondolataihoz, az Isten terveihez.

És ez a mai ünnep pontosan erre hívja fel a figyelmet Mária példája nyomán. Hiszen Mária Isten megváltó tervében a legfontosabb emberi személy, aki magától értetődően igent mond az Isten akaratára, az Isten gondolatára és részt vesz ebben a rendteremtésben, ebben a megújításban, a világ megújításában és az emberélet újjászületésében. És bizony, kedves jó Testvérek, az elmúlt egy-két esztendő történései különösképpen is erre hívják fel a figyelmünket, hogy nem elégedhetünk meg azzal, hogy tudjuk mi az igazság, nem elégedhetünk meg azzal, hogy ismerjük az Isten üzenetét, hanem ezt az üzenetet életre kell váltani a mindennapjainkban. És azt is jó tudni, hogy ennek az üzenetnek a szellemében az ember nem biztos, hogy mindig megfelelően, a mércének megfelelően, az elvárásnak megfelelően tud helytállni, mert gyarló és esendő emberek vagyunk, de az igazság attól igazság marad. És pontosan a mi keresztény gondolkodásunkban a legnagyobb lehetőség az, hogy a mi számunkra van bűnbánat, a mi számunkra van újrakezdés, a mi keresztény gondolkodásunkban minden egyes nap egy új lehetőség, és felejem, ami mögöttem van. Jó, nem arról van szó, hogy nemtörődöm módon gondolunk az elmúltakra, hanem hogy ami megtörtént, az megtörtént, azon már nem tudunk változtatni. Legfeljebb az okos ember elsősorban mások példáján tanul, de legtöbbször mindannyian a magunk gyarlóságai és esendősége miatt megfizetjük a rossz döntéseinknek az árát.

Tehát azt gondolom, hogy mindaz, ami ma a legnagyobb gondunkat jelenti itt Európában, az, hogy a keresztény Európa pogány Európával vált, ez azért van, mert megelégedtünk az igazságok ismeretével, tudásával. Ha valóban tudatos keresztény emberi életet akarunk élni, akkor váltani kell és igazodni kell ahhoz a magatartáshoz, ami Máriának a magatartása, a szent családnak a magatartása, ami Jézus Krisztusnak a tanítása és példája, és akkor az ember valóban új életet élhet. Az egyik üzenetben pontosan ezért ezt így fogalmaztam meg, hogy a megváltás nem rendszerváltoztatás, nem azt jelenti, hogy egyik napról a másikra valami új kezdődik. Még a rendszerváltoztatásnál sem igaz, de a megváltás azt jelenti, hogy az ember lassan átalakítva a gondolkodását megváltott emberi életet élhet Isten segítségével. Elmulasztottuk ezt, megelégedtünk azzal a megváltás misztériumával szembesülve: Isten értünk emberré lett. Igen, ez a titoknak az egyik oldala, az egyik fele, mert ez jelenti, hogy Jézus Krisztus, az Isten Fia, aki értünk emberré lett, vállalta a világot, vállalta az embert, vállalta – talán még így is mondhatom – az anyagi világot. És ez a mi emberi életünknek az igazolása. Igenis örülhetünk annak, hogy Isten olyan fontosnak tartja a mi emberi életünket, hogy értünk emberré lett, hogy segítsen nekünk abban, hogy miképpen tudjuk megújítani az életünket, mert a megváltás pontosan ezt jelenti, hogy az elhibázott, elrontott életünknek egy új arculatát formáljuk és alakítsuk.

Ez viszont a mi esetünkben azt jelenti, hogy a második része az üzenetnek elsikkadt. Elég volt nekünk és örvendezünk afölött, hogy az Isten ennyire szeret bennünket, hogy az Isten értünk emberré lett. Ez igenis az emberi életnek az isteni igazolása, örülhetünk neki. De mindez azért történik, hogy az ember felnőjön az Isten terveiben való részvételhez. Ahogy Mária életében látjuk, József életében látjuk és még sok-sok bibliai személynek az életében látjuk. És bizony ha nem történik meg ez a váltás, akkor még megújulásban sem reménykedhetünk. Egyszerűen azért nem, mert a tudás, az nem elegendő az életnek a megújításához.

Isten anyja ünnepe azt jelenti, hogy Jézus Krisztus, aki asszonytól született Isten fiaként, azért lett emberré, mert a mi emberi életünket átisteníteni akarja, hogy megistenüljön a mi emberi

életünk. Nem csak arról van szó, hogy Jézus vállalta a mi emberi természetünket, az emberi világunkat, hanem ez azt is jelenti, hogy azt akarja, hogy a mi emberi életünket pedig átjárja az Isten szelleme, az Isten lelke. Talán nagyon egyszerűen így tudnám mondani: a természetes születés azt jelenti, hogy az emberbe az Isten lelket lehel, a szellemi származás meg azt jelenti, hogy az Isten Szentlelket lehel az emberbe, ami, ha tudatosítjuk magunkban, akkor ez azt jelenti, hogy páratlan küldetést tudunk teljesíteni. Ezt szintén a karácsonyi üzenetben így fogalmaztam meg: lehetőség, hogy az Isten akaratát megjelenítsük a világban, hogy Jézus Krisztus szeretetét megjelenítsük a társadalomban, hogy a Szentlélek ajándékait életre váltsuk a mi privát életünkben, az egyéni életünkben, a mi közösségi életünkben. Mi az Isten akarat, tudjuk. Mit jelent az, hogy Jézus szeret, azt milliószor hallottuk. A Szentlélek ajándékairól nagyon sokszor hallottuk.

Nagyon érdekes ezzel az ünnepel kapcsolatosan a Szentlélek ajándékai közül egyet kifejezetten hangsúlyoznak. Nem az ukrán-országi háború miatt, hanem egyáltalán a világban lévő állandó háborúskodás miatt. Mert ez a háború most a mi gondolkodásunk középpontjában van, mert a szomszédban van, de akkor, amikor a háború zajlik a világ más részein, akkor tudjuk, de nem érint bennünket annyira. Viszont ha őszinték vagyunk, akkor állandóan háborúskodásban élünk. Ezért hangsúlyoztam azt, hogy fegyvertelen szeretet. És ugyanakkor nem véletlen, hogy pontosan a békét emlegetik ezzel az ünnepel kapcsolatosan, mert ahhoz, hogy az ember a békét tudja szolgálni, ahhoz újjá kell születnie az életben. A régi ember, aki magának él, hát hogy lehetne rábízni a békét? Hogy lehet elvárni tőle, hogy ő a békét teremtsen meg akkor, amikor mindig az tolakszik előre az életében, hogy én, én, nekem és a többi?

Testvérek, ezen a mai napon pontosan ezen kell elgondolkodni, hogy az Isten beleszólását az életünkbe komolyabban vegyük. Ha csak a mi emberi terveink, gondolataink, céljaink határoznák meg mindent, akkor lesz egy emberi életünk. De hogyha az Isten gondolatait beengedjük az életünkbe, akkor az Isten terveinek a megvalósításában veszünk részt, és ez megnevesít bennünket, áttisztít bennünket. Ezért kell ezen komolyan elgondolkodni, mert eltelt úgy kétezer esztendő a kereszténységünkben, hogy valójában voltak konszolidáltabb évszázadok, bár sosem volt teljes egészében ez igaz, amikor úgy nagyjából a keresztény üzenet kordában tartott bennünket. De ma teljes egészében kiléptünk ebből a körből, válságba jutottunk. És a válság, az mindig általunk, bennünk kezdődik. Úgyhogy váltani kell, hogy valóban egy jobb világunk legyen, egy megváltott világunk legyen, egy jobb életünk legyen, megváltott életünk legyen egyénileg, kapcsolatainkban, társadalmunkban. Mert különben leszünk vasárnapi keresztények és hétköznapi pogányok. Hát ez most tobzódik egész világon, de Európában is. Sőt, már ez se igaz, hogy vasárnapi keresztény, hétköznapi pogány, mert már vasárnapi keresztények se vagyunk. Ebbe még bele lehetett kapaszkodni 100 évvel ezelőtt meg 200 évvel ezelőtt, ma már nem. Hát ma már az, aki magát hívőnek mondja, az se vasárnapi keresztény, már nem imádkozik, már nem vesz részt az Egyház közösségi életében, nem jár szentmisére. Hát már ez se igaz, hogy vasárnapi keresztény. Mert addig, amíg ez volt, ez azért egy kis koordinációt jelentett az életünkben, de már ez se igaz.

A megtestesülés azt jelenti, az eget az Isten le akarja hozni a földre, a földet pedig fel akarja emelni az Istenhez. A megtestesülés a megváltás. Erről van szó, nem arról, hogy meghirdetik az angyalok az örömet, a pásztorok mozdulnak, aztán az angyalok elmondták, amit mondtak, aztán vissza a mennybe, a pásztorok elmentek, megtalálták a gyereket, aztán vissza haza és minden rendben van. Testvérek, nem lehet ünnepeket ülni úgy, hogy a hétköznapijaink meg távol vannak az ünnepekről.

És mintha az Istennek ez is egy üzenete, talán még azt is mondhatom, hogy ajándéka lehet, a Szentatyának a halála, XVI. Benedek pápának a halála. Éppen nézem a televíziót, és a szalag fut lenn és azt írja ki, nem tudom igaz-e, hogy egyetlen nyugati államfő, kormányfő se kondoleált a

pápa halálával kapcsolatosan. Hát ez az, hát még ez se. Ez aztán mindent elárul. Egyébként az én szívemet ez, este is említettem, nagyon komolyan érinti, hiszen sokszor találkoztam XVI. Benedek pápával. Éppen a Matyi mondta most a szentmise előtt, hogy milyen érdekes volt, ahogy ő olvasságta éppen ezt a könyvet, amit az idei Karácsonyra jelentettünk meg – mintha isteni jel lenne ez is, Ratzinger meg a könyve, A föld sója című könyv – és Matyi mondja, hogy milyen érdekes, most a halálával foglalkozunk ennek az embernek és a könyvet lapozgatom és 30 évvel ezelőtt mindent úgy látott, ahogy most van, mindent! Szóval ez egy izgalmas válasz.

És megint olyan dolog ez, Testvérek, hogy nekünk, magyaroknak ezt a halálesetet is sajátosan kell látni. Mert Ratzinger pápa például ezt jobban tudta, mint sok magyar ember, hogy mit jelentett az, hogy Magyarországon megalakult a Magyar Máltai Szeretetszolgálat. És nem csupán a keletnémetek miatt. Ez a pápa ennek az eseménynek, ami egy keresztény közösség szüleménye, tudta a jelentőségét, erről beszélgetett velem is. Ez a pápa tudta azt, hogy itt, ebben az Isten házában, ahol vagyunk, egyedül a kelet-európai országok közül próbálták meg újraéleszteni a Betegápoló Irgalmasrendet. Most a nyugatiak fojtogatják ezt az újjászületett gyereket. Ez a pápa ezeket mind tudta.

Felejtethetlen a számomra, megint csak példaképpen mondom, akkor, amikor pápává választották, az első útja hazavitte. Mi, magyarok is nagyon sokan ott voltunk ezen az eseményen, Kölnben volt a nagy ünnepség, én is 300 fiattal mentem Kölnbe. Egy református egyházközségnek voltunk a vendégei, 300 magyar, katolikus fiatal. És borzasztóan csúnya módon viselkedtek a germánok, kritikusan, méltatlanul ezzel a nagy fiúkkal. Valaki telefonált nekem tegnap, azt mondja: meghalt az utolsó német. Szóval ahogy viselkedtek a németek, akkor amikor mint pápa hazament az övéihez, őszintén megmondom, engem nagyon bosszantott. És be is hívtak a kölni televízióba, három napig tartott ez az ünnepség, mind a három nap behívtak a kölni televízióba, mert első alkalommal én kifakadtam és elmondtam, hogy ez méltatlan, ahogy viselkedik Németország ezzel a nagy emberrel. Tőlem meghallgatták, mert a Máltai Szeretetszolgálat a németek felé gesztusokat tett, és amit én mondtam, ezt sokkal fontosabbnak tartották, mintha egy olyan valaki mondta volna, akinek semmi köze nem volt a német belvilághoz, a belügyekhez, nekünk igen. És amikor befejeződött ez a háromnapos ünnepségsorozat, akkor az a református lelkész, aki befogadott bennünket, tetszenek tudni, mit mondott a végén? Azt mondta: mi Ratzingert vártuk és Benedektől köszöntünk el. Hát íme, ez egy református lelkésznek a csodálatos, lelki, belső érlelődése ezalatt a három nap alatt.

És amit szintén említettem, 2013-ban, akkor is a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal kapcsolatos volt az ő utolsó főpapi funkcionálása, az utolsó nyilvános szentmiseje. Számtalan fénykép mutatja ezt a találkozást. A Magyar Máltai Szeretetszolgálatról egy konferencia volt a Gregorian egyetemen, ahol a máltai segélyszervezetek, 102 országban működnek ezek, több ezer máltai segélyszervezet, azt a csodálatos eredményt mutatták fel, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a világ máltai szervezetei közül a leghatékonyabb, legsokoldalúbb, a legvonzóbb és még millió dolgot mondtak. És ennek a jutalma volt az, hogy ezen az utolsó szentmisén Benedek pápát én köszönhettem a Szent Péter Bazilikában. Számtalan magyar hungarikumot vittem. És az ő üzenete, amit már mindenki tudhat, itt bízta rám, hogy vigyázzanak Szent István örökségére, mert ő Isten előtt vállalt felelősséget a népéért.

Kedves Testvérek! Hát akár ezzel a felelősségre hívással is befejezhetjük ezt a mai igehirdetést, amibe bekapcsolódik ilyen értelemben, mintegy válaszképpen Benedek pápa is, akivel kapcsolatosan gyönyörű megnyilatkozások sorozatát halhatta, aki a nagyon szép kondoleációkat hallgatta. Erdő Péter bíboros úr is egy gyönyörű vallomást tett. Egy rövidke is ebből az ő vallomásából: objektív igazság a cselekvő szeretettel nélkülözhetetlenül összetartozik – ez XVI. Benedeknek az üzenete.

Kedves jó Testvérek! Az igazságot ismerjük, a cselekvő szeretet pedig az Isten megváltó tervében való konkrét részvételünk. Azt hiszem, az elkövetkező évtizedek feladata az európai kereszténység előtt, ha maradni akar, ha jelként itt akar maradni a világban az európai kereszténység, a cselekvő szeretet tetteivel részt kell vennie Isten megváltó terveinek megvalósításában, és akkor lesz jövőnk. Különben még ennyien sem leszünk a templomokban. Németországban 500 templomról hallottam, hogy adják el őket és más célokra fogják használni. Nemcsak katolikus templomok természetesen.

Testvérek! Ne adjuk el a jövőnket, ne adjuk el az igazságot, ne legyen elég, hogy meghatóan misztériumokra gondolunk és ellágyul a szívünk, hanem erősítsük meg magunkat és az akaratunkat, hogy ezek az igazságok valóban az életünk igazságai legyenek és határozzák meg a nemzetünk életét, a családjaink életét és a jövőnket. Isten anyja, Jézus Krisztus édesanyja segítsen bennünket!

+ *A M E N* +

Szentmise befejezése

Kedves Testvérek! Boldog Újévet kívánok magyar nemzetünknek és minden magyarnak a világ bármely pontján él. És megkülönböztetett módon azért imádkozzunk, hogy azok, akik hívó közösségek tagjai, azok valóban magukévá tudják tenni az Isten terveit, az Isten akaratát, hogy be tudjuk tölteni küldetésünket Isten dicsőségére és a magunk javára, a magunk örömére.

Kedves Évike, kedves Árpád, köszönjük szépen ezt az Ave Mariát! Ez egy házi ajándék, a születését én ismerem. Árpád, aki a lelkében megszülte ezt és Évike, a felesége pedig nekünk hallhatóvá tette. Köszönöm szépen nektek mindkettőtöknek ezt az ajándékot!

És azért még Ádám, neked is szeretnék valamit mondani, még a Benedek pápával kapcsolatos, mert nekem nagyon szorongatja a szívemet az ő halála. Az ő szobájában egy csodálatos sportkép volt, amit én ajándékoztam neki. A Videoton gyerekeinek a képe, egy hatalmas nagy kép, legalább 500 gyerek mezbe öltözve. Felejthetetlen volt számomra, azért mondom Ádámnak, mert ő egy játékevezető. Egyébként a Ferenc pápának is van egy ugyanilyen képe, ő is kapott, amikor meghívott az ő beiktatása után és együtt misézhettem vele. Ő is kapott egy ilyen képet és úgy éreztem, hogy neki inkább való, Benedeknek nem annyira éreztem, egy zongorista pápa volt ugye inkább. Aztán, mikor a máltai nagymesternek átadtam ezt a képet, akkor a Benedek pápa úgy nézett. Valahogy azt éreztem, hogy szívesen kapna ő is, és amikor a nagymester megkapta ezt a képet, akkor odafordultam hozzá és ő is megkapta. És érdekes, olyan öröm volt benne, hogy ő is kapott ebből a jövőt csodálatosan kifejező képből, és mondta, hogy a szobámban ott lesz. Úgyhogy reméljük, hogy ott volt.

Kedves Testvérek! Mindenkinek igazi keresztény Újévet kívánok!

+ *Á L D Á S* +